

Οι γέροντες παιδαγωγοί του Αγίου Φιλουμένου στη Μονή Σταυροβουνίου

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Κύπρου](#)

Του Κωστής Κοκκινόφτα - Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου

Η ενορία του Αποστόλου Μάρκου έχει από τον Ιούλιο του 2019 τη μεγάλη χαρά και ευλογία να θησαυρίζει στον ναό της, ανάμεσα σε άλλα ιερά λείψανα Αγίων, και αυτό του Νεομάρτυρα Φιλουμένου του Κυπρίου. Όπως γνωρίζουμε από τη βιογραφία του, ο Άγιος Φιλούμενος (†1979) γεννήθηκε στις 15 Οκτωβρίου 1913 στην ενορία του Αγίου Σάββα στη Λευκωσία και ήταν δίδυμος αδελφός με τον μετέπειτα οσιακής βιοτής Αρχιμανδρίτη Ελπίδιο (†1983). Μεγάλωσε σε ευσεβέστατη και φιλόχριστη οικογένεια, όπου καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της πνευματικής του πορείας είχε η εκ μητρός γιαγιά του Λωξάνδρα, η οποία

διέμενε στην ίδια οικία με την υπόλοιπη οικογένεια και δίδασκε τα εγγόνια της με τον τρόπο ζωής της, δηλαδή με τον συχνό εκκλησιασμό, την πιστή τήρηση των νηστειών, την καθημερινή προσευχή και τη μελέτη πατερικών συγγραμμάτων και βίων Αγίων.

Οι γονείς του Αγίου, Γεώργιος και Μαγδαληνή Χασάπη, ήταν άνθρωποι ευλαβέστατοι και είχαν μετατρέψει ένα από τα δωμάτια του σπιτιού τους σε προσκυνητάριο, όπου όλα τα μέλη της πολύτεκνης οικογένειάς τους κατέφευγαν για να προσευχηθούν πριν πλαγιάσουν για ύπνο. Μεγαλώνοντας λοιπόν μέσα σε αυτό το περιβάλλον, οι Φιλούμενος και Ελπίδιος είχαν έντονη την επιθυμία να γνωρίσουν πατερικές μορφές, παρόμοιες με αυτές των βιβλίων που μελετούσαν. Όταν δε πληροφορήθηκαν για τους ονομαστούς ασκητές και πνευματικούς, οι οποίοι εγκαταβίωναν στη Μονή Σταυροβουνίου, αποφάσισαν να ενταχθούν στους δοκίμους της και να μαθητεύσουν κοντά τους. Έτσι, το καλοκαίρι του 1927, σε ηλικία μόλις δεκατεσσάρων χρόνων, ύστερα που διάβασαν τον βίο του Αγίου Ιωάννη του Καλυβίτη, αναχώρησαν για τη Μονή, όπου και έζησαν για μία πενταετία, πριν από τη μετάβασή τους στους Αγίους Τόπους και τη συναρίθμησή τους στα μέλη της Αγιοταφικής Αδελφότητας.

Η ιστορία της Μονής Σταυροβουνίου στα νεότερα χρόνια είναι άμεσα συνδεδεμένη με τον νέο κτήτορά της, Ιεροδιάκονο Διονύσιο Χρηστίδη (†1902), γνωστό αγιογράφο και ασκητή, ο οποίος εγκαταστάθηκε σε αυτή, στα τέλη του 19ου αιώνα, και έθεσε τις βάσεις για τη μετέπειτα ακμή και πνευματική της ακτινοβολία. Προηγουμένως η Μονή είχε περιπέσει σε παρακμή και είχε εγκαταλειφθεί και ερημωθεί, εξαιτίας των δύσκολων συνθηκών ζωής των χρόνων της Τουρκοκρατίας, με αποτέλεσμα να μετατραπεί σε «καταφύγιο των κοράκων και των όφεων», όπως σημείωνε αρθρογράφος κυπριακής εφημερίδας της εποχής. Η κατάσταση αυτή χαρακτήριζε τη Μονή μέχρι το έτος 1889, οπότε εγκαταστάθηκε στα ημιερειπωμένα κτήριά της ο προαναφερθείς Ιεροδιάκονος Διονύσιος, ο οποίος μερίμνησε για την ανακαίνιση και τη συγκρότηση της πρώτης αδελφότητάς της στα νεότερα χρόνια.

Ο Διονύσιος γεννήθηκε το 1830 στην ενορία του Αγίου Κασσιανού στη Λευκωσία και στα νεανικά του χρόνια υπηρέτησε αρχικά στη Μητρόπολη Κιτίου και στη συνέχεια στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Ακολούθως εγκαταστάθηκε στη σκήτη των Καυσοκαλυβίων στο Άγιον Όρος, όπου εκάρη μεγάλοςχρημος μοναχός και διδάχθηκε βυζαντινή μουσική και αγιογραφία, σύμφωνα με τα τότε πρότυπα που επικρατούσαν στον Άθωνα και τα οποία είχαν ρωσική και αναγεννησιακή επίδραση. Σε μεταγενέστερο χρόνο, ώριμος πια πνευματικά, ο «ασκητής ζωγράφος», όπως τον αποκαλούσαν οι λόγιοι των χρόνων της Αγγλοκρατίας, επέστρεψε στην Κύπρο

και αρχικά έζησε απομονωμένος σε διάφορα ασκητήρια, όπως στον Κόρνο και πλησίον της Μονής Τροοδιτίσσης, εξασφαλίζοντας τα προς το ζην από την αγιογραφία.

Διαβάστε ολόκληρο το κείμενο [εδώ](#)

Το κείμενο αναδημοσιεύεται στην επίσημη ιστοσελίδα της Εκκλησίας της Κύπρου με την ευκαιρία της εορτής του Αγίου Φιλούμενου